

BAKE-BIDEA

Euskalerrian bakea egiteko bidea ausnartuz, neure pentsabidea agertzea bururatu jat eta ona emen, ainbat agiri irakurri ondoren, bururatu jatena, apaltasun osoagaz agertuta. Alkar-izketa da bidea baiña gauza ori zeaztu egin nai dot apur bat: Nogaz eta zeri buruz alkar-izketa?

Adibide bat?

Eguerdi bero baten gizon bat etorri zan gure etxeko atera eta esan eustan:

—Emon egistazu bazkaria, baiña ez kopau bat, maian jesarrita janari beroak baiño.

Nik erantzun neutsan:

—Gure laguntza-bideak agortuta dagoz, izan be asko zaree janari-billa zatozenak.

Itxi zan atea Emitia eskale ori aurreko leiostik deika asi zan. Guk ez geuntson jaramonik egin eta berak uste izan eban barre egiten gendula bere kontura.

Gabeko amarrak inguruan barriro etorri zan eta, atea itxiten itzi barik, auxe esan eustan:

—Emongo daustazu apari beroa ala?

—Ezin geinke emon, ez daukagu ezer laguntza-bideetan-eta.

Orduan aiztoa atera eban bere zorrotik eta idunean ipiñi eustan:

—Eguerdian nire kontura barre egin dozu, baiña eldu da nire ordua: Bai ala ez?

Ikarea sartu jatan barruraino eta erantzun neutsan:

—Bai! Bai! Aparia eta geiago be bai. Bahia kendu egizu aizto ori nire idunetik. Ori nitzat eta zutzat izan leiteke kaltegarri!

Kendu eban aiztoa eta orduan esan neutsan:

—Goazen jatetxera, afaldu dagizun.

Joan bai joan giñan, baiña jatetxea itxita aurkitu gendun. Orduan berak esan eustan:

—Emoidazuz 3.000 pezeta eta kito.

Emon neutsazan eta oraindiño esan eustan:

—Eta zergaitik ez or daukazun dirua dana?

—Ez, mutil— esan neutsan— dana emon ezkeru neu zelan biziko naz ba?

Eta beste barik joan zan. Etxera etorri nintzanean, ikuslaren batek salakuntza eginda, an egozan ertzaiñak. Joan ziran oneik aren atzean, baiña ez eben aurkitu. Urrengo egunean neu joan nintzan salakuntza egitera.

Jazokizun onen aurrean ez dot uste iñok esango dauanik txarto egin nebala aitzodunagaz alkar-izketan astea. Ez egoan beste biderik bizia zaintzeko. Eta orixe esango neuke nik gaur ETA'gaz ez dala alkar-izketarik egin bear entzuten dodanean: Alkar izketa guztiakaz egin bear eta ez gitxien izukerian dabiltzanakaz.

Zer emon?

Alkar-izketa egitekotan be, ez jakela ezer emon bear gogorkeri-zaleai, entzuten da gaur. Baiña nik auxe esango neuke: Emon bearreko gauzak emon egin bear dira, gogorkeria dagoala naiz ez dagoala.

Ipiñi dogun adibidean, esaterako, gogorzaleak jatekoa eskatzen dau. Emon leiken gauzea da, emon bear dana be bai. Ba, emon!

Eta bake-bide onetan nortzuk eta zer emon bear dabe?

Frantzia eta España dira emon bear dabenak eta nik bakea nai ba'dabe eskari au egingo nauskie: `Alkartu zaiteze eta olako zerbait erabagi egizue: Or daukagu bion bitartean antxiñako eta gaurko Euskalerria, iru lurralde Frantzia'n eta lau España'n. Erri ori aintzat artzen dogu eta gaurtik aurrera alegiña egingo dogu zazpi lurraldeak erri bat lez alkartuta bizi daitezkan, erri orrek erri lez bere arazoak bideratu dagizan: izkuntza indartu, oiturak alkar-banatu, irakaskintza bideratu, ekonomia bardindu, lana banatu zazpiren arrear eta abar... benetan erri alkartua izatea lortu dagien. Gero zazpi lurralde orrei banaka itaunduko jake zelan bizi nai daben: ala Paris'egaz ala España'gaz ala zazpiak bat laterria dirala ala gaur lez autonomietan... Lurralde bakoitxaren erantzuna lortzen danean, geiengo kontuan dala, jokatu da jaurketa, gobernatzea, bideratzeko.

Zer ez emon?

Ba-dira emon-eziñak diran gauzak be, esaterako bakea lortzeko izkilluak artzea edo erri guztari goitik beera pentsabide bakar bat ezartea edo beste asko.

Atzeritik etorriakaz zer?

Gaur askori entzuten jako Euskalerrian auteskunde ori euskaldunak galdu egingo leukeela, kanpotik etorritako asko dagoalako, baiña ori ez dabe benetan sinisten eta orregaitik ez dabe nai olako biderik. Gaiñera galduko ba'gendu be urte batzuk igaro-ondoren barriro egin bearko litzake, ala eskubide ori Quebec'en da balioko eta emen ez?

Kanpotik etorriak Euskalerrian beti onartu doguz eta geu be bai kanpora joan garanean, arako Riestra'k

ERRIGINTZA

ekarketa aundiak egin ebazanean be bai. Beste lurralde batzutan txarrago dabiltz olako arloetan. Euskalerrian ez da onartzen Santiago'ren espatea baltzak ilteko. Mikel deunak be badauko ezpetea baiña ez norkien aurka, txarkeriaren aurka baiño.

Eziña dala?

Irakurleren batek esango dau ori eziña dala, "utopia" edo ames utza dala. Nire erantzuna erreza da: Utopia da egirik aundiena eta orrantza jo bear dogu.

Beste alde batetik, gure erria (zazpiak bat) aintzat artzea eziña ba'litz, gure bakea be eziña litzake. Gaurko arazoa al dan moduan estaldu arren, erria erri lez artzen ez ba'da, laster etorriko da beste ETA bat.

Erria zapaltzerik ez dago, erria il dala pentsau arren landako bedarraren antzera barriro agertzen da. Erriari, ibai bateri lez, bidea zarratzen ba'jako, inguruaren ondamendia ekarriko dau. Erriak bere bidea bear dau, bere eskubideak daukaz.

Erriak ba-dauke eskubiderik?

Gaur iñoiz entzuten dogu, erriak ez daukela eskubiderik, eskubideak norkienak dirala, baiña ori ez da orrelan. Orrelan ba'litz, alperrekoak izango ziran Frantzisko de Bitoria'ren "relecciones» eta gaurko "laterri eskubideak" edo "Derecho Internacional" osoa.

Udalbiltza

Euskalerra osoa batzeko bide bat Udalbiltza dogu gaur. Lenengo urratsa litzake. Ba-ditu beronen eragozpenak,

batez be izutzaillen arazoa, baiña udalbiltza demokrati-bidetik doa eta urrats on bat izan leiteke.

Lizarra

Lizarra'ko ituna be ba-da aukera on bat bide ori artzeko, baiña or be oztopo bardiña aurkitzen dogu. Onartu-ezintzat joten daben izukeria.

Itxaropena

Zalantza barik, egoera larri baten aurkitzen gara Euskalerrian, egoera larria eta garrantzi aundikoa. Ete dago itxaropenik arazo larri eta garrantzitsu au bideratzeko?

Aspaldion agertu diran agiririk oargarrienai begiratu ezkerro, guztiok agertzen jakuz itxaropentsu. Ona emen batzuk: Ajuria-Enea'koa, Ardantza Lendakariarena, ETA'k bake-aldiari begira zabaldutakoa, Ibarretxe Lendakariaren gaurko eskintzak eta abar, baiña gauza oso gatxa da bakea lortzea, batez be España'n eta Frantzia'n dagon egorea ikusi ezkerro eta ETA'ren gogor-bidea kontuan artu ezkerro.

Guztiok nai dogu bakea. Asi gaitezan bakerako bidea egiten, lenengo Euskalerrian (zazpi lurraldeetan), erria erri lez aintzat artuta.

OLAZAR eta URIBE'tar Martin'ek

ZUGATZ BAT SARTU DAUANARENA
EZ DA ALPERREKO BIZITZEA

DANTE

BIZKAITARRAI BIZKAIERAZ
